

Діана Марціцька

студентка

Тернопільський національний економічний університет

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Упродовж усієї історії розвитку економічних відносин питання конкурентоспроможності перебуває в центрі уваги дослідників. Його актуальність для України зростає в умовах її інтеграції в міжнародні організації та утвердження ринкової економіки, що супроводжується нестабільністю зовнішнього середовища. Розвиток спроможності до ефективної конкурентної боротьби ускладнюється потребою у своєчасній реакції на зміни в зовнішньому середовищі, а це зумовлює доцільність формування теоретико-методологічних засад та практичних підходів до оцінювання конкурентоспроможності.

На думку П. Р. Пуцентейла, пріоритетним завданням агропромислового сектора є забезпечення населення країни продовольчими ресурсами, зокрема, м'ясною продукцією. Визначальними об'єктивними чинниками розвитку цієї галузі є продовольчі, соціально-економічні, ресурсні та екологічні. Світовий досвід розвинутих країн показує, що збільшити виробництво м'яса та поліпшити його якість можна на основі прийняття стратегічних пріоритетів розвитку галузі тваринництва. Сьогодні в Україні немає іншого шляху, окрім зміни пріоритетів у розвитку агропромислового виробництва у напрямі тваринництва. Основну увагу потрібно приділяти громадському тваринництву – його технічному і технологічному переозброєнню на основі високотехнологічних, адаптивних, ресурсощадливих технологій і використання високопродуктивного поголів'я тварин. Стан тваринництва є важливим індикатором розвитку соціально-економічної системи. Його функціонування пов'язане з багатьма галузями національної економіки, які впливають на нього в частині ресурсозабезпечення і розвитку споживчого ринку [5, с. 12].

Очевидно, що для кожного рівня конкурентоспроможного розвитку є характерними певні особливості, що охоплюють набір чинників, які визначають місце суб'єкта господарювання на ринку. У загальному вигляді для товару – це якість і ціна, для підприємства – ефективність функціонування, для галузі – здатність використовувати і розвивати притаманні їй конкурентні переваги для забезпечення добробуту громадян [4, с. 16].

Тваринництво є важливим джерелом формування продовольчих ресурсів, яке відповідно до особливої виробничої значущості та специфіки галузевої структури має стати стабілізатором соціально-економічної ситуації, сприяти створенню власного потенціалу та умов для розширеного відтворення в більшості галузей національної економіки. Тваринництво, як одна з головних галузей сільського господарства, повинно забезпечувати населення основними видами продовольства, а підприємства харчової промисловості сировиною. Частка сільського господарства у структурі національної економіки не тільки вказує на рівень його розвитку, а й виражає певну тенденцію змін реального сектору у галузевій структурі, закономірностей розміщення та інтенсивності ведення спеціалізованих галузей у відповідних природно-економічних умовах, а також продовольчого забезпечення основних суспільних потреб.

Стратегічними пріоритетними напрямками розвитку тваринництва та підвищення його конкурентоспроможності мають бути: державна підтримка розвитку тваринництва; удосконалення породного складу тварин; впровадження інноваційно-інтенсивних технологій вирощування тварин; формування та функціонування ринку м'яса; сприяння залученню інвестицій у галузь; удосконалення системи ціноутворення; спрощення системи оподаткування [6, с. 9].

Отже, метою стратегії розвитку галузі тваринництва України у довгостроковій перспективі є формування ефективного та стабільного виробництва якісного м'яса, що гарантуватиме продовольчу безпеку країни, насичення ринку доступними для всіх верств населення м'ясними продуктами харчування, забезпечуватиме промисловість сировиною. Для її реалізації потрібно пришвидшити відродження галузі тваринництва і на цій основі зменшити імпорт м'яса яловичини при поступовому підвищенні споживання рекомендованих норм харчування на душу населення, а також сформувати організаційно-технологічні та фінансово-економічні умови з метою підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників й одночасно поліпшити рівень зайнятості на сільських

територіях. Стратегія розвитку галузі тваринництва України у національному вимірі має реалізуватися на основі підвищення конкурентоспроможності та якості м'ясної продукції, що передбачає модернізацію кормовиробництва, ресурсної забезпеченості матеріально-технічної і організаційно-технологічних компонентів, створення сприятливих фінансово-економічних умов функціонування високоефективного тваринництва.

Обґрунтування стратегії розвитку тваринництва повинне здійснюватись у такій послідовності:

1. Моніторинг зональних і регіональних особливостей, сільськогосподарських районів та окремих підприємств з найбільш сприятливим нині ресурсним забезпеченням основних складових зовнішнього та внутрішнього середовища для організації й ефективного ведення господарської діяльності з виробництва м'яса яловичини.

2. Розробка та функціонування економічного механізму, який забезпечить одержання рівновеликого прибутку виробниками, переробниками і реалізаторами продукції м'ясної худоби на одиницю вкладеного капіталу з урахуванням терміну його обігу.

3. Прийняття державної програми пришвидшеного розвитку тваринництва, яка допоможе комплексно вирішити організаційні питання щодо створення культурних і поліпшення природних пасовищ, забезпечення насінням, добривами й технікою для догляду за пасовищами, наукового забезпечення, стандартизації всіх технологічних ланок організації виробництва й переробки продукції, надання державної підтримки галузі.

4. Пошук, формування і реалізація інвестиційних та інноваційних програм конкурентоспроможного розвитку галузі.

5. Визначення необхідних обсягів виробництва м'ясної продукції для гарантування продовольчої безпеки країни і нарощування експортного потенціалу [3, с. 13].

Список використаних джерел

1. Бруханський Р. Ф. Стратегічна обліково-аналітична система аграрних підприємств: вимоги, користувачі, суб'єкти генерування інформації. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2016. Випуск 1. С. 5-14.

2. Бруханський Р. Ф. Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру. Інноваційна економіка. 2012. Вип. 8 (34). С. 267-270.

3. Костецький Я.І. Вплив глобалізації на трансформаційні процеси в аграрному секторі економіки України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 6. Ч. 2. 2016. С. 28-31.

4. Пуцентейло, П.Р. Методологічні засади оцінювання конкурентоспроможного розвитку галузі тваринництва. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 2 (24). С. 13–20.

5. Пуцентейло, П.Р. Стратегічні напрями розвитку тваринництва України. *Інноваційна економіка*. 2013. № 8 (46). С. 12–16.

6. Пуцентейло, П.Р. Сутність організаційно-економічного забезпечення функціонування галузі тваринництва в умовах ринку. *Інноваційна економіка*. 2012. № 9 (35). С. 8–14.